

ЗАХТЕВ ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ УРАЂЕНЕ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Шифра за идентификацију
дисертације _____

Шифра УДК (брожчано) 821.111-22.09 Wilde O.(043.3)

Веб адреса на којој се налази Дисертација и извештај Комисије о урађеној
докторској дисертацији/докторском уметничком пројекту: www.filum.kg.ac.rs

СТРУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

да у складу са чл. ____ Закона о високом образовању и чл. ____ Статута
Универзитета да сагласност на Извештај Комисије о оцени урађене докторске
дисертације/докторског уметничког пројекта:

Назив: *Политички дискурс дендизма у Вајлдовим комедијама друштва*

Научна/уметничка област УДК (текст): енглеска књижевност

Ментор: др Радмила Настић

састав комисије за оцену дисертације:

- др Татјана Росић Илић, председник комисије, редовни професор, Факултет за
медије и комуникацију, Универзитет Сингидунум, Београд, ужа научна област
Наука о књижевности

- др Никола Бубања, члан комисије, ванредни професор, Филолошко-уметнички
факултет, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област *Енглеска књижевност и
култура*

- др Биљана Ђорић Француски, члан комисије, редовни професор, Филолошки
факултет, Универзитет у Београду, ужа научна област *Англистика*
Научни/уметнички допринос дисертације (текст до 100 речи): Дисертација пружа
основу и подстицај домаћим истраживањима позоришног рада Оскара Вајлда, као и
целокупне његове поетике из перспективе студија англо-ирске литературе,
постколонијалних и родних теорија. Дисертација се уједно надовезује на актуелна
академска истраживања овог аутора у англофоном свету, осvrћуји се посебно на
политичке аспекте његовог текста. Вајлд се показује као писац који је у оквиру
конвенционалне форме салонске драме успевао да оствари политички субверзивну
димензију, која га пребацује из домена лаке забаве у домен релевантне друштвене
критике и пружа му историјски легитимитет.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: Александар Радовановић

Назив завршеног факултета: Филолошки факултет у Београду, одељење у Крагујевцу

Одсек, група, смер: Енглески језик и књижевност

Година дипломирања: 2004.

Назив студијског програма докторских академских студија: Наука о књижевности

Научна/уметничка област: Енглеска књижевност и култура

Датум одобравања теме: 10.10.2012.

Факултет и место: Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Број публикованих радова: (навести рад који се тражи из члана 13. Правилника)

Девет.

„Оскар Вајлд у Сједињеним Државама: естетизам, комерцијална фотографија и зачеће модерне селебрити културе“, *Култура*, Завод за проучавање културног развитка, 2018, стр. 73–89. **M51**

„Дијамантски јубилеј краљице Викторије као глобални спектакл и пројекција позновикторијанског империјализма“, *Наслеђе*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, бр. 38, 2017, стр. 315–328. **M23**

„*Things the Grandchildren Should Know*: Марк Оливер Еверет и митологија рок мемоара“, Зборник радова са X међународног научног скупа *Српски језик, књижевност, уметност*, књига II – *Rock ‘n’ Roll*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, октобар 2016, стр. 385–395. **M14**

„Важно је звати се Ирцем: ирске културне парадигме у последњој драми Оскара Вајлда“, Зборник радова са научног скупа *Наука и слобода*, том 1, Филозофски факултет Пале, мај 2015, стр. 1075–1095. **M14**

„Подозривост на други поглед: амерички сан и холивудски легат Стива Тешића“, *Липар*, Универзитет у Крагујевцу, бр. 51, 2013, стр. 93–117. **M53**

„Историјски дискурс и Вајдлова ревизија шекспријанског наслеђа у причи 'Портрет господина В.Х.'“, *Књижевна историја*, Београд: Институт за књижевност и уметност, бр. 148, 2012, стр. 631–651. **M24**

„Господин В.Х. као проблем вере у Вајдовом читању Шекспирових сонета“, *Наслеђе*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, бр. 22, 2012, стр. 215–226. **M51**

„War Brought Home: посттрауматски стресни поремећај у поствијетнамској Америци кроз документарну форму драме Емили Мен *Мртва природа*“, Темида, Београд: Српско виктимолошко друштво и „Прометеј“, бр. 3 / 2012, стр. 129–159. **M51**

„Уметност лагања: дендизам као провокација и комуникациони медијум у Вајлдовим комедијама друштва“, *Филолог*, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 4, 2011, стр. 107–121. **M52**

Назив и седиште организације у којој је кандидат запослен: Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Радно место: асистент

**ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ
ЧЛ. ____ ЗАКОНА О
ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ЧЛ. ____ СТАТУТА
УНИВЕРЗИТЕТА
У КРАГУЈЕВЦУ**

У прилогу вам достављамо:

- Извештај комисије о оцени урађене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта;
- Одлуку научно-наставног већа факултета о прихватању извештаја комисије о оцени урађене докторске дисертације/ докторског уметничког пројекта;

Крагујевац 28.8. 2018.

(место и датум)

ДЕКАН

ФАКУЛТЕТ

Данило Јанковић
Српски - уметнички факултет

ПРИМЉЕНО:	28. 8. 2018.
Орг.јед.	Број
01	2684

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ОДСЕКА ЗА ФИЛОЛОГИЈУ
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Наставно-научно веће Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу одлуком број 01-2102 од 18.6.2018. године, нас је предложило, а Стручно веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу на седници одржаној 11.7.2018. године (одлуком број IV-02-561/18) именовало у Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације под називом *Политички дискурс дендизма у Вајловим комедијама друштва* кандидата Александра Радовановића. Захваљујући на поверењу подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

I Опис докторске дисертације

Докторска дисертација кандидата Александра Радовановића под називом *Политички дискурс дендизма у Вајловим комедијама друштва* садржи укупно 544 странице (формат А4, фонт Times New Roman, проред 1,5). Састоји се из следећих делова: Насловна страна, Идентификационија страница докторске дисертације, Садржај, Резиме и кључне речи на српском језику (стр.6–7), Резиме и кључне речи на енглеском језику (Summary and Keywords) (стр.8–9), Текст дисертације (стр.10–499), Литература (стр.500–544).

Текст дисертације структуриран је у следећим целинама: 1. Пролог (10–25), 2. Ми, викторијанци и Оскар Вајлд (26–91), 3. Уметност лагања: дендизам и провокација у естетици Оскара Вајлда (92–134), 4. Оскар Вајлд у Сједињеним Државама: рођење дендија на Дивљем западу (135–183), 5. Кројачки револт и социјални конформизам: традиција дендизма и место Вајлове комедије у њој (184–226), 6. Оскар Вајлд и позоришна сцена његовог доба (227–289), 7. „Неустрашиви књижевни лопов“: проблематика литерарног и сценског плахија у поетици Оскара Вајлда (290–321), 8. Викторијанска периодика и родни аспекти Вајлове уређивачке политике у магазину *Женски свет* (322–345), 9. Анђео на бини: поимања феминитета и друштвене чистоте у *Лепези леди Виндермир* (346–374), 10. *Идеални муж* и политичка превирања у викторијанској Енглеској (375–401), 11. Ирске културне парадигме у последњој

драми Оскара Вајлда (402–435), 12. Оскар Вајлд, инсценација истополне жеље и сексуално подземље позновикторијанског Лондона (436–489), 13. Епилог (490–499), 14. Литература (499–544).

Кандидат у пролошком делу текста оправтава Вајлда као човека сазданог од дуалности и контрадикторности који чине срж његове поетике и политике. Вајлдова позоришна делатност стављена је у контекст „лепо скројене драме“, као популарне сценске форме засноване на француским узорима. Кандидат представља Вајлда као драмског писца који је имао слуха за тржишне околности комерцијалног театра, али и као аутора који је са своје позорнице пласирао субверзивна мишљења о актуелним питањима рода, нације, империје и сексуалности. Из тог разлога, кандидатов приступ Вајлду превасходно се тиче друштвено-политичких импликација његових комедија. У закључку пролошког дела, кандидат пружа преглед досадашњих монографија о Вајлдовим драмама и испољава амбицију да се на њих надовеже истражујући ређе испитивање политичке ободе Вајлдог текста.

У првом поглављу, насловљеном „Ми, викторијанци и Оскар Вајлд“, кандидат сагледава наслеђе Оскара Вајлда из угла XXI века, претходно га смештивши у контекст политичких околности позновикторијанске културе. Кандидат користи Дијамантски јубилеј краљице Викторије као полазну тачку за расправу о империјалној идеологији позних викторијанаца и Вајлдовом односу према њој. Дискусија нас води у Француску, где је Вајлд као егзилант и колонијални субјекат прослављао јубилеј, што илуструје амбивалентност његових политичких позиција. Наредно потпоглавље представља раздобље новог империјализма и предочава начине на које је империјална идеологија своје окоснице налазила у политици, капиталу, медијима, религији, науци и књижевности. У последњој целини поглавља, кандидат разматра академску и култоролошку рехабилитацију Оскара Вајлда с краја XX века и смешта је у контекст популяризације неовикторијанских културних творевина.

Друго поглавље анализира Вајлдово сценско величање лагања као уметничког принципа и налази споне таквог приступа са оралном ирском традицијом, као и са дендијевском позом коју је аутор заузимао. Вајлд је потенцирао значај маске, јер особа се, по његовом мишљењу, открива само кроз говор иза маске. Такво становиште Вајлд је делио са Ничеом, који је такође сматрао да је маска неопходна сваком рафинираном духу. Иако су Ниче и Вајлд на први поглед упадљиво различити, кандидат показује да је реч о двојици сродних мислилаца који су на сличне начине антиципирали модернитет и културне теорије XX века. Једна од спона између њих двојице је и Макс Нордау, који је и Ничеа и Вајлда уврстио у ред дегенерика и као такве их анализирао у својој утицајној студији.

Треће поглавље прати младог Оскара Вајлда на путу кроз Сједињење Државе и његову трансформацију из естете у дендија. Вајлдов естетицизам био је повод за америчку турнеју током које се, по кандидатовом мишљењу, Вајлд наметнуо јавности као славна личност у модерном смислу те речи, односно као селебрити, особа позната на основу познатости пре него на основу конкретних достигнућа. У кандидатовој анализи, комерцијална фотографија се показује као значајно оруђе у подстицању друштвене видљивости младог естете и провокатора. С друге стране, та видљивост учинила је феминизираног Вајлда метом карикатура које су га пародирале на родној, етничкој и расној основи. На крају једногодишње турнеје, Вајлд се помаља као особа која, у свом настојању да стекне интелектуални кредитibilитет, одбације естетски костим и преобличава се у трезвенију фигуру дендија.

Четврто поглавље ставља Вајлдове драме у контекст традиције дендизма и тежи да разлучи филозофију иза позе. Дендизам се показује као културни феномен из доба регентске Енглеске који је Вајлд присвојио и преобликовао у складу са сопственим афинитетима и потребама. Поглавље предочава историјски преглед дендизма и његових кључних фигура, какве су Џорџ Брамел или Алфред д'Орсеј, али и пружа увид у критичке позиције најзначајнијих теоретичара овог феномена какви су Томас Карлајл, Барбе д'Орвији, Шарл Бодлер, Албер Ками и Елен Морс. Денди се показује као пригодна културно-историјска појава коју Вајлд реафирмише на викторијанској позорници и поставља је као гласноговорника својих становишта о политичким питањима која деле позновикторијанско друштво. Вајлдов сценски денди, попут његовог творца и попут његових претеча, показује се као политичко биће које обједињује конформизам и револт.

У петом поглављу, насловљеном „Оскар Вајлд и позоришна сцена његовог доба“, кандидат пружа преглед развоја викторијанског театра од средине XIX до почетка XX века и предочава процес афирмисања позоришта као друштвено прихватљиве делатности. Посебно потпоглавље посвећено је Вајлдовом поимању позоришне делатности као уметничке форме којом влада аутор. Кандидат предочава Вајлдове покушаје промовисања драмског писања као књижевности, супротстављајући се популарним начелима о позоришту као колаборативном производу и нужности драме да се прилагођава публици и глумцу. Вајлдов уметнички допринос препознат је већ почетком XX века, али је своју пуну валидацију добио деценијама касније кроз утицај на наредне генерације позоришних писаца. У последњем потпоглављу, кандидат се осврће на два мелодраматична аспекта Вајлдове комедије и анализира их из социобиографског угла. Реч је о свеприсутности брачних преговора и одбачене деце у његовој комедији, што се у оба случаја показује као

позоришна конвенција, али и рефлексија друштвених околности и Вајлдових личних искустава.

Шесто поглавље бави се Вајлдовим поимањем оригиналости и плахирана. За разлику од романтичарског заговарања апсолутне песничке оригиналности, Вајлдов списатељски метод показује се као ближи класицистичком моделу ослањања на узоре и преобличавања традиције у складу са савременим културним тренутком. Вајлдова драма посебно је трпела оптужбе за неинвентивност, па и плахиране, али кандидат показује да се из историјске перспективе она показује као политички релевантна и иновативна у смислу исполираности дијалога, литерарности концепта и стилизоване употребе мизансцена.

Седмо поглавље илуструје Вајлдову родну политику на основу уређивачких одлука које је доносио док је руководио магазином *Женски свет*. Вајлдов уређивачки приступ подразумевао је инсистирање на интелектуалним садржајима у комерцијалном женском магазину, што кандидат разматра у склопу савремених феминистичких тенденција. Вајлдове феминистичке склоности сагледане су у осмом поглављу на примеру комедије *Лепеза леди Виндемир*, у ком централна јунакиња представља отклон од викторијанског идеала жене као кућног анђела, односно визије жене као пасивног, декоративног створења подређеног интересу мужа и породице. Вајлдова трансгресивна хероина уједно представља његову верзију осамостаљене „нове жене“, која је у популарној штампи карикirана као особа лишена женствености, док на његовој сцени преузима улогу заводнице.

Девето поглавље приступа комедији *Идеални муж* из угла класних превирања и социјалистичких тенденција у позновикторијанској енглеској. Вајлдово смештање корупције на политички врх империје био је, према кандидатовом мишљењу, израз неповерења према империјалним ауторитетима, али и према идеалу викторијанског маскулинитета на ком се заснивала стабилност империје. У расплету ове комедије, Вајлд као своју верзију идеализованог маскулинитета поставља дендија. У засебном потпоглављу, кандидат разматра дуготрајни процес гласачке еманципације шире викторијанске популације и заснованост тог процеса на родним и класним критеријумима.

Комедија *Важно је бити Ернест* у десетом поглављу се анализира из угла постколонијалне теорије и савремених англо-ирских односа. Вајлдова комедија показује се као драматизација националних стереотипа. Подвајајући идентитетете свих протагониста на позорници, Вајлд рефлектује заоштреност и замршеност енглеских и ирских принципа на позновикторијанској политичкој сцени. Једанаесто поглавље испитује начине на које је Вајлдов драмски рад одражавао савремену правну, научну

и културну запитаност над проблемом истополне жеље. Као аутор чија је сексуалност стављена ван закона, Вајлд је изналазио начине на које је на својој позорници могао дискретно инсценирати хомоеротске мотиве који би били разумљиви упућеним круговима у публици, али не и широком мњењу. Вајлдова драма *Салома* размотрена је у контексту политичког скандала који је изазвала крајем Првог светског рата. У наредном потпоглављу, кандидат испитује неколико момената у драми *Важно је бити Ернест* који се дотичу сексуалног подземља позновикторијанског Лондона. У њих спада алузија на Џорџа Ајвса, пионирског активисту на пољу сексологије, и призывање Албанија, као зграде која оличава енглеску традицију и искључује женско присуство.

У епилогу, кандидат се навраћа на Оскара Вајлда пред крај живота, у тренутку у ком сумира сопствени драмски учинак. Пошавши од Вајлдове интерпретације свог дела, дисертација бележи савремене реакције на његов лични крах, као и на потенцијал његове драме који се није могао испунити.

Последња целина дисертације је листа примарне, секундарне и опште литературе кориштene у истраживању. Списак од 603 библиографске јединице састоји се од ауторитативних издања Вајлдovих дела, кључних научних радова о Вајлдовом драмском раду и традицији дендизма, студија разних културно-политичких аспеката викторијанске епохе, као и литературе која није директно везана за Вајлда, али се показала корисном у аргументацији.

На самом крају рада приложена је потписана изјава аутора о оригиналности докторске дисертације, као и потписана изјава аутора о условима коришћења дисертације.

II Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Докторска дисертација Александра Радовановића под насловом *Политички дискурс дендизма у Вајлдовим комедијама друштва* у погледу обима и квалитета испуњава услове задате пријављеном темом и садржи све неопходне елементе научног рада. Резултати истраживања представљени у овој дисертацији на 544 стране текста и уз коришћење 603 библиографске јединице доказују првобитно постављене хипотезе и разрешавају првобитне дилеме. Дисертација показује да је Вајлдово коришћење салонске драме као конвенционалне форме било пројектено субверзивним моментима који интерагују са савременим политичким околностима, а данас му пружају историјску релевантност. Традиција дендизма показује се као културно наслеђе које је

Вајлд ревитализовао постављајући га на позорницу комерцијалног театра и учинивши га оруђем друштвено-политичког коментара.

III Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области и оцена њене оригиналности

Докторска дисертација Александра Радовановића под насловом *Политички дискурс дендизма у Вајлдовим комедијама друштва* представља оригиналан допринос науци о књижевности и теорији драме и културе у Србији и региону, а преведена на енглески, уверени смо, студија заснована на овој дисертацији представљала би значајан допринос и британском и светском корпузу литературе из ове области. Основни разлог успешности ове дисертације лежи у доброј комбинацији критичког приказа културних особености епохе и њихове интеракције са Вајлдовом позоришном делатношћу. С обзиром на интердисциплинарну концепцију дисертације, изведени су значајни закључци који се тичу драмског рада и поетике Оскара Вајлда, али и британске културе с краја XIX века.

IV Научни резултати докторске дисертације, применљивост и корисност резултата у теорији и пракси; начин презентовања резултата научној јавности

Докторска дисертација Александра Радовановића под насловом *Политички дискурс дендизма у Вајлдовим комедијама друштва* је научно добро заснована, што проистиче колико из надарености и ерудиције кандидата, толико и из опсежног и темељитог истраживања свог предмета, што је довело до многих оригиналних увида. Ради се о интердисциплинарном приступу који све нити значења повезује у јединствену синтезу. Дисертација сведочи о томе да је кандидат обрадио обиман корпус секундарне литературе и да је део истраживања обавио на лицу места, у институцијама матичног језика и културе. Реч је о библиотекама и музејима у Лондону и Даблину који су богати материјалима везаним за Оскара Вајлда и викторијанску културу, о позоришту Хејмаркет у ком су две Вајлдове комедије премијерно изведене, као и о семинарима у Паризу и Лимерику на којима су своје радове излагали водећи стручњаци у вајлдовским студијама. Ова чињеница потврђује раније изнету тврђњу да би монографија заснована на овој дисертацији преведена на енглески и друге светске језике имала проходност и у другим културама. Дисертација свакако може и треба да

буде објављена на српском језику како би била на располагању научној јавности из уже научне области али и шире, и како би могла да се користи као приручник на сва три нивоа студија књижевности, драмских уметности и културе у ширем смислу.

V Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Александар Радовановић је објавио девет радова у часописима високих категорија и до сада учествовао са рефератом на дванаест научних скупова.

Објављени научни радови:

„Оскар Вајлд у Сједињеним Државама: естетизам, комерцијална фотографија и зачеће модерне селебрити културе“, *Култура*, Завод за проучавање културног разитка, 2018, стр. 73–89. **M51**

„Дијамантски јубилеј краљице Викторије као глобални спектакл и пројекција позновикторијанског империјализма“, *Наслеђе*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, бр. 38, 2017, стр. 315–328. **M23**

„*Things the Grandchildren Should Know*: Марк Оливер Еверет и митологија рок мемоара“, Зборник радова са X међународног научног скупа *Српски језик, књижевност, уметност*, књига II – *Rock 'n' Roll*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, октобар 2016, стр. 385–395. **M14**

„Важно је звати се Ирцем: ирске културне парадигме у последњој драми Осакара Вајлда“, Зборник радова са научног скупа *Наука и слобода*, том 1, Филозофски факултет Пале, мај 2015, стр. 1075–1095. **M14**

„Подозривост на други поглед: амерички сан и холивудски легат Стива Тешића“, *Липар*, Универзитет у Крагујевцу, бр. 51, 2013, стр. 93–117. **M53**

„Историјски дискурс и Вајдлова ревизија шекспријанског наслеђа у причи 'Портрет господина В.Х.'“, *Књижевна историја*, Београд: Институт за књижевност и уметност, бр. 148, 2012, стр. 631–651. **M24**

„Господин В.Х. као проблем вере у Вајлдовом читању Шекспирових сонета“, *Наслеђе*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, бр. 22, 2012, стр. 215–226. **M51**

„War Brought Home: посттрауматски стресни поремећај у поствијетнамској Америци кроз документарну форму драме Емили Мен *Мртва природе*“, *Темида*, Београд: Српско виктимолошко друштво и „Прометеј“, бр. 3 / 2012, стр. 129–159. **M51**

„Уметност лагања: дендизам као провокација и комуникациони медијум у Вајлдовим комедијама друштва“, *Филолог*, Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 4, 2011, стр. 107–121. **M52**

Учешће на научним скуповима:

„Американизација викторијанске моралности у Флеминговој адаптацији Мамулијановог Др Џекила и г. Хајда“, II научни скуп младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, март 2010.

“On-Screen Authenticity: The Wilde behind Brian Gilbert’s Biopic”, X међународна научна конференција ESSE (The European Society for the Study of English), Универзитет у Торину, август 2010.

„Ислеђивање сексуалности као политичке субверзије и кривице у драми *Гнусна непристојност: Три суђења Оскару Вајлду Моисеса Кофмана*“, III научни скуп младих филолога Србије, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, март 2011.

„Уметност лагања: провокација дендизма као комуникациони медијум у Вајлдовим друштвеним комедијама“, Међународна научна конференција *Језик, књижевност, комуникација*, Филозофски факултет у Нишу, април 2011.

“Survivor Guilt and the Homecoming Experience in Tim O’Brien’s ‘Speaking of Courage’”, Међународна научна конференција *Језик, књижевност, вредности*, Филозофски факултет у Нишу, април 2012.

„Четири мангупа: Класни пресек америчке провинције у Тешићевом филмском дебију”, научни скуп *Тешић за 21. век*, Народно позориште у Ужицу, октобар 2012.

“*Saint Oscar: Wilde’s Marxist Performance of National Sanctity as seen by Terry Eagleton*”, *The Importance of Being Wilde: Day Symposium on Oscar Wilde and Fin-de-Siècle Culture*, Универзитет у Лимерику, јун 2013.

„Ниче, Вајлд и дионизијски дух индивидуалности“, VIII међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, октобар 2013.

„Важно је звати се Ирцем: ирске културне парадигме у последњој драми Оскара Вајлда“, 9. међународни научни скуп *Наука и слобода*, Филозофски факултет Пале, јун 2014.

“*Oscar Wilde in America: The Wilde Aesthetics of the Irish American Identity*”, *Wilde Days in Paris Conference*, Société Oscar Wilde en France, јун 2014.

„*Things the Grandchildren Should Know: Mark Oliver Everett and the Mythology of Rock Memoirs*“, X међународни научни скуп *Српски језик, књижевност, уметност*, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, октобар 2015.

“*Angel on the Stage: Notions of Femininity and Social Purity in Oscar Wilde’s Lady Windermere’s Fan*”, XIII међународна научна конференција ESSE (The European Society for the Study of English), Национални ирски универзитет у Голвеју, август 2016.

VI Закључак и препорука

Дисертација Александра Радовановића *Политички дискурс дендизма у Вајлдовим комедијама друштва* у потпуности испуњава захтеве академских критеријума и савремене књижевно-историјске, књижевно-теоријске и културолошке науке. Дисертација је кроз темељан и оригиналан истраживачки рад потврдила и разјаснила почетне хипотезе и пружила нове увиде. Дисертација показује значајан степен ерудиције кандидата и домете његовог истраживачког потенцијала.

Стога комисија с пуном одговорношћу предлаже Наставно-научном већу Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу да прихвати позитивну оцену докторске дисертације Александра Радовановића *Политички дискурс дендизма у Вајлдовим комедијама друштва* и одобри кандидату јавну одбрану пред комисијом у истом саставу.

КОМИСИЈА

1. Др Татјана Росић-Илић, редовни професор,
Факултет за медије и комуникацију,
Универзитет Сингидунум, Београд, ужа
научна област *Наука о књижевности*

Татјана Росић Илић

2. Др Никола Бубања, ванредни професор,
Филолошко-уметнички факултет,
Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област
Енглеска књижевност и култура

Никола Бубања

3. Др Биљана Ђорић Француски, редовни
професор, Филолошки факултет, Универзитет
у Београду, ужа научна област *Англистика*

Биљана Ђорић Француски